

Rekruttering av kompetansesarbeidskraft fra tredjeland til Norden: Reguleringer, strategier og realiteter

**Noen refleksjoner fra NITO
v/ president Marit Stykket**

Fafo Østforum, 30. september 2010

Arbeidsmarkedet for ingeniører

Jakter på kloke hoder

■ Vestlige selskaper driver nyskaping og produktutvikling i Kina og India

Kombinasjonen billig arbeidskraft og kloke hoder lokker vestlige selskaper til Asia.

GUNHILD M. HAUGNES
ROAR ØSTGÅRDSCHEIEN

Ostø/Sandness, India
Store, flernasjonale, vestlige selskaper utnytter de siste tiårenes satsning på utdanning i Kina og India.

Kina, utdanningsresser. Arlig rundt 15 000 sivilingeniører og IT-ingeniører, India rundt 60 000. Dette er arbeidskraften de vestlige selskaperne – de som nå trenger til å utføre utvikling av nye produkter og tjenester til å opparbeide nye markeder og til å la

se distribusjonssystemer. Flere av de helt store selskaperne har flyttet deler av virksomheten til disse landene, skriver The Economist.

Telenor på plass. Også norske selskaper møter stadig i den asiatiske verden. Aftenposten har nylig hatt flere reportasjer fra det tilsvarende IT-samfunnet i India, hvor blant annet Telenor er inne.

Av de 500 største selskaperne i USA – Fortune 500-listen – har en tredjedel egne avdelinger i Asia: 98 har opprettet forsknings- og utviklingsavdelinger (FoU) i Kina og 63 i India.

General Electric helsevitenskap har bygd opp det største forsknings- og utviklingscentret (FoU)-sentret utenfor USA i Bangalore i India.

Microsofts FoU-senter i Beijing er programvaregigantens største utenfor USA.

En fjerdedel av arbeidstakene i konsultantselskapet Accenture jobber i India.

Blant de største i verden. I de siste årene har det også vokst frem noen store selskaper i disse nye vestlandene som er blant verdens største:

- Indiske ArcelorMittal er verdens største stålprodusent.
- Kinesiske Lenovo, som for fem år siden kjøpte IBMs PC-virksomhet, er i dag verdens femte største PC-produsent.
- Seratiske South African Breweries er verdens tredje største brygger.

FN har anslått at det er rundt 21 500 selskaper i disse vestlandene som har virksomheter i Norge land.

Innovasjon. Indisk økonomi har tradisjonelt vært preget av

14 NYHETER

Vil ha flere ingeniører

INDUSTRI

Oljeservicegründer Ståle Kyllingstad er på jakt etter ingeniører. Han har nettopp kjøpt tre ingeniørselskaper og planlegger å bruke 100 millioner kroner på lignende oppkjøp i år.

MORTEN ÅNESTAD
STAVANGER

Vi trenger ikke flere på medielinjen, musikklinjen eller dramalinjen i dette landet. Nå må snart landet utdanne de menneskene en har behov for.

Ståle Kyllingstad er oppgitt over hvor ressursene settes inn i utdannelsessystemet.

– Det vi trenger, er folk med realfaglig kompetanse. Det er det industrien har behov for, sier

gründeren og eieren av milliard-konsernet IKM Gruppen.

Kyllingstad er også styreleder for olje- og gassgruppen i Norsk Energi, som er en landsforening av NHO. Nå tar han nye grep for å ordne behovet han ikke får dekket fra skolene.

– I løpet av de siste dagene har vi kjøpt tre selskaper med ingeniørkompetanse, sier Kyllingstad.

Til norske, ett kanadisk

Rundt 50 millioner kroner har IKM Gruppen brukt på oppkjøpene av de tre selskapene, to av dem i Norge og ett i Canada. Det ene selskapet er Horten-baserte Prosjektpartner med 30 ingeniører. Selskapet spesialiserte seg på leveranser av ingeniør-tjenester knyttet til elektronisk instrumentering. Kundene er store selskaper som Statoil og BP som kjøper tjenestene i forbindelse med ferdigstilling av store

prosjekter. Det andre norske er et Stavanger-basert ingeniørselskap som blant annet leverer verktøy og service til fjernstyrte undervannsfartøyer, såkalte ROV-er. Bygging av ROV-er og

”Det vi trenger, er folk med realfaglig kompetanse. Det er det industrien har behov for

Ståle Kyllingstad

service og verktøy knyttet til slike fartøyer, er et relativt nytt satsingsområde for IKM Gruppen.

– Vi kan ennå ikke gå ut med navnet på Stavanger-selskapet. De ansatte har ikke fått vite om oppkjøpet ennå, sier Kyllingstad.

Det kanadiske selskapet har sin virksomhet innen kjemisk

rengjøring og kjøpes av selskapet IKM Testing.

Lover aggresiv politikk

Ved årsskiftet var det rundt 2100 ansatte i IKM Gruppen. Rundt 500 av er sysselsatt som ingeniører.

– Flere og flere i vårt konsern vil få realfaglig bakgrunn fremover, sier Kyllingstad.

Han vil bruke rundt 100 millioner kroner dette året på å kjøpe seg ingeniørkompetanse.

– Vi vil kjøre en aggressiv oppkjøpspolitikk på dette området, sier han.

En lavere prisning av selskaper er hovedmålet til at Kyllingstad gir gass i oppkjøpsmarkedet.

– For var alt verdt minst 100

Telenor inntar indiske mobiler

Øresundsbroen ingen suksess for Skåne

Øresundsbroen har ikke gitt svenskene noen økonomisk gevinn, siden broen åpnet for ti år siden, ifølge en rapport utarbeidet av storbanken SEB (skandinaviske Enskilda Banken). Det skriver Malmö-avisen Sydsvenskan. Pendeltrafikken over broen mellom Danmark og Sverige har økt og regionen er blitt mer dynamisk, men Skåne har ikke opplevd noen boom. Den økonomiske veksten i Ser-Sverige har de siste ti år vært lavere enn i resten av landet, ifølge rapporten.

Rekruttering av kompetansearbeidskraft, Fafo Øst-Forum, 30.9.2010

Konkurranseevne

- økonomisk og industriell gjeninnhenting

Rekruttering av kompetansearbeidskraft, Fafo Øst-Forum, 30.9.2010

3

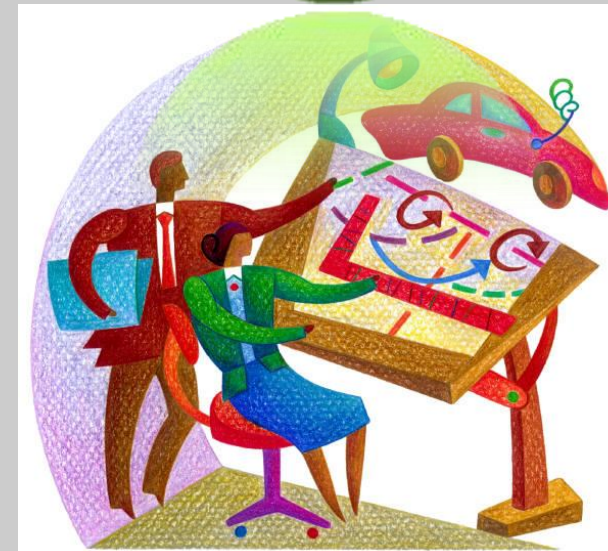
Energi, miljø og klima

Rekruttering av kompetansearbeidskraft, Fafo Øst-Forum, 30.9.2010

Norske ungdommers dalende interesse for realfag

- Trend siden 1990-tallet
- Tegn til bedring, ...men fortsatt strukturelt arbeidsmarkedsproblem
- Samme situasjon i vestlige industriland, ...men ikke i Asia

Oppsummering

- Åpen flyt av kunnskap og kompetanse avgjørende for norsk konkurransekraft
- Behov for mer nyansert innvandringsdebatt
- Unødvendige barrierer for innvandring av kompetansesarbeidskraft bør fjernes